

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw
DYDDIAD	14 Mawrth 2017
TEITL	Diweddariad ar Faterion Rheolaethol yr Harbwr
AWDUR	Swyddog Morwrol a Pharciau Gwledig

1. Cod Diogelwch Morwrol

- 1.1 Mae'r Cod Diogelwch yn 'ddogfen fyw' ac sydd yn cael ei adolygu yn rheolaidd gan y Gwasanaeth. Mae hefyd yn anorfod fod y Gwasanaeth yn derbyn sylwadau a barn Aelodau o'r Pwyllgor Ymgynghorol ar addasrwydd y Cod Diogelwch a hefyd i dderbyn sylwadau yn rheolaidd ar ei chynnwys fel gallai'r Cod Diogelwch gael ei adolygu fel bod yn berthnasol i weithgareddau'r harbwr, safon cymhorthion mordwyo, addasrwydd yr is ddeddfau, materion diogelwch a gwaith cyffredinol Harbwr Abermaw.
- 1.2 Nid oes unrhyw fater neu achos o bryder wedi ei gyflwyno at sylw'r gwasanaeth yn ystod 2016 neu ar ddechrau 2017 sydd yn gysylltiedig â chyfrifoldebau a dyletswyddau statudol yr Harbwr.
- 1.3 Roedd y Gwasanaeth yn disgwyl adolygiad gan arbenigwr allanol Asiantaeth Gwylwyr y Glannau ym mis Ionawr. Yn anffodus, oherwydd diffyg capasiti nid yw'r archwiliad wedi ei gynnal ac mae'r Gwasanaeth yn disgwyl i ail drefnu'r adolygiad. Rhagwelir bydd yr adolygiad ym mis Medi 2017.

2. Materion Gweithredol

2.1 Mordwyo

- 2.1.1 Fe fydd archwiliad manwl yn cael ei gynnal ar gymhorthion mordwyo Abermaw gan archwilwyr Awdurdod Goleudai Ty'r Drindod yn ar y 1af Awst 2017. Yn sgil y buddsoddiadau sylweddol diweddar rhagwelir bydd yr adroddiad yn cadarnhau parhad mewn gwelliant yng nghyflwr a lleoliadau Cymhorthion Mordwyo'r Harbwr.
- 2.1.2 Yn y man nid oes unrhyw Rybudd i Forwyr mewn grym yn Abermaw.
- 2.1.3 Mae rhaglen waith cynnal a chadw'r Cymhorthion Mordwyo'r Harbwr wedi ei gwblhau a hyn yn unol â chytundeb, cyfarwyddwyd ac arweiniad y Pwyllgor Ymgynghorol. Fe fydd diweddariad o'r sefyllfa gyffredol yn cael ei gyflwyno i'r Aelodau gan yr Harbwr Feistr yn y cyfarfod.
- 2.1.4 Fe fydd yn fwriad i gynnal a chadw'r Bwi Tramwyo sydd allan ar ei safle gan ddod a'r bwi presennol i'r lan fel gallai staff ei gynnal a chadw. Fe ragwelir bydd y gwaith hwn yn cychwyn ym mis Medi. Fe fydd angen i'r Gwasanaeth gomisiynu contractwr i ymgymryd â'r gwaith i osod bwi Newydd ac i gludo'r bwi presennol i'r cei mewn da bryd. Mae cymhorthydd y Morglawdd angen ei gynnal a chadw ble bwriedir ystyried amgylchu gwaelod y cymhorthydd gyda choncrid. Bydd hyn yn lleihau dirywiad yng nghyflwr y brif bolyn. Mae cymhorthydd y 'Clwyd' angen ei beintio ac fe fydd staff yr Harbwr yn ymgymryd â'r gwaith hwn pan fydd y llanw a'r tywydd yn caniatáu.

2.2 Cynnal a chadw

- 2.2.1 Bydd yr Harbwr Feistr yn cyflwyno rhaglen waith cynnal a chadw a fu i'w gweithredu yn Harbwr Abermaw yn ystod y cyfnod Ionawr - Mawrth 2017 ac yn rhoi amlinell o'r rhaglen waith a gafodd ei gwblhau yn y cyfnod Hydref - Rhagfyr 2016 a hyn yn unol â'r cynlluniau a gyflwynwyd ger bron Aelodau yn yr Hydref. Gofynnir am adborth aelodau'r Pwyllgor am unrhyw waith ychwanegol bydd angen ei ystyried a'i gynnwys ar y rhaglen waith.
- 2.2.2 Mae gwaith wedi ei gwblhau ar gynnal a chadw ysgolion ar furiau'r Harbwr. Mae angen adnewyddu dwy ysgol yn ardal grisiau'r ysgraff ac rhagwelir bydd y gwaith wedi ei gwblhau cyn diwedd mis Mai.

2.3 **Materion Staff**

- 2.3.1 Daeth cyfnod cyflogaeth Cymhorthydd Harbwr Abermaw (tymhorol) i ben ar y 30ain Medi 2016. Er na fod Cymhorthydd Harbwr wedi cael ei leoli yn Abermaw dros fisoedd y gaeaf fe gafodd cytundeb deilydd y swydd ei ymestyn hyd at y 31 Rhagfyr 2016 gyda'r swydd yn cael ei leoli ym Mhorthmadog. Er sicrhau parhad gwasanaeth a chyflawni gwaith allweddol mae'r swyddi 'tymhorol' wedi eu hymestyn hyd at ddiwedd mis Mawrth 2017 a hyn ar drefniant tri diwrnod yr wythnos, sef Dydd Mawrth, Mercher ac Iau.
- 2.3.2 Mae'r ddau gymhorthydd harbwr sydd yn parhau gyda chytundeb gwaith yn rhan o'r tîm ehangach oddi fewn y Gwasanaeth Morwrol a Pharciau Gwledig ac yn cefnogi a galluogi'r Gwasanaeth er ymateb i ddigwyddiadau a chwblhau rhaglen waith cynnal a chadw harbyrau Aberdyfi, Porthmadog ac Abermaw dros fisoedd y gaeaf. Fe fydd y swyddi yn dychwelyd yn llawn amser yn harbyrau Abermaw, Aberdyfi a Porthmadog o'r 1af Ebrill 2017 hyd at 30 Medi 2017.

2.4 **Materion Gweithredol**

- 2.4.1 **Arwyddion Diogelwch.** Mae'r Gwasanaeth, a hyn ar y cyd gyda Sefydliad y Bad Achub, wedi cychwyn ar waith cynnal adolygiad o arwyddion diogelwch ardal yr Harbwr a thraeth Abermaw. Fe fydd y Gwasanaeth yn ymateb i ganlyniad yr archwiliad. Mawr obeithir bydd unrhyw arwydd newydd yn cyfrannu at ddiogelwch ar y rhan hon o arfordir Gwynedd.
- 2.4.2 **Angorfeydd - Ras Y Tri Phigyn.** Mae cais wedi ei dderbyn gan Bwyllgor Ras Y Tri Phigyn yn ceisio caniatâd i osod blociau concriid ac angorfeydd 'ôl a blaen' yn ardal ble mae dwr dwfn parhaol yn yr Harbwr. Y bwriad yw gosod hyd at 15 angor math bloc concriid yn yr Harbwr. Mae Pwyllgor Ras Y Tri Phigyn o'r farn fod y cynllun yn sicrhau angorfeydd safon uchel ar gyfer eu cystadlaethau.
- 2.4.3 Atodir copi o'r cynlluniau a gyflwynwyd gan Bwyllgor Ras Y Tri Phigyn yn dangos maint y blociau, dyluniad yr angorfeydd a lleoliad yr angorion. Er bod yna angorfeydd gydag angor math bloc concriid yn parhau yn Harbwr Abermaw mae'r Cyngor wedi annog perchenogion angorfeydd i ddefnyddio angorion pwrpasol yn hytrach nac angorion math bloc concriid. Efallai bydd rhai Aelodau o'r Pwyllgor yn ymwybodol fod 'cynllun dyluniad angorfa' eisoes wedi ei gyflwyno ac wedi ei fabwysiadu gan Bwyllgorau Ymgynghorol yn y gorffennol. Atodir copi o'r argymhellion a gyflwynwyd er sylw a barn yr Aelodau.
- 2.4.4 Gofynnir fod y Pwyllgor Ymgynghorol yn cyflwyno sylwadau ar y cynllun angorfeydd arfaethedig a gyflwynwyd gan Bwyllgor Ras Y Tri Phigyn. Gofynnir hefyd am sylwadau'r Pwyllgor ar y ddogfen sydd yn argymhell ansawdd a gwneuthuriad angorfeydd a fu eisoes wedi ei gyhoeddi gan y Cyngor.
- 2.4.5 Pe caniateir i'r cynllun a gyflwynwyd bwrw ymlaen yna bydd hyn yn fuddsoddiad sylweddol (£5K-£7K) gan Bwyllgor Ras Y Tri Phigyn.
- 2.4.6 **Symud Tywod - 2017.** Rhagwelir bydd gwaith symud tywod o'r traeth yn cychwyn ar ddechrau mis Mawrth 2017. Bydd cyfnod y gwaith yn ddibynnol ar y maint tywod sydd wedi casglu yn yr ardal. Rhagwelir bydd tywod sydd wedi casglu ar y promenad a'r morglawdd hefyd yn cael ei glirio fel rhan o'r cytundeb.
- 2.4.7 **Pontwn Wal y Cei.** Ar y 1af Chwefror 2017 fe gynhaliwyd cyfarfod i drafod perchenogaeth cyfrifoldebau, trefn cynnal a chadw a rheolaeth y pontwn at y dyfodol. Roedd grwpiau a mudiadau lleol, Cyngor Gwynedd a'r Cyngor Tref gyda chynrychiolaeth yn y cyfarfod. Penderfynwyd byddai cynrychiolwyr yn trafod ac yn ystyried trosglwyddo 'perchenogaeth' y

pontwn i grwp neu fudiad lleol . Gan nad yw'r pontwn ym mherchenogaeth y Cyngor nid yw'r Cyngor mewn unrhyw sefyllfa i barhau i gynnal a chadw a rheoli'r pontwn at y dyfodol.

- 2.4.8 **Ystorfa Betrol.** Yn y cyfarfod diwethaf gofynnodd y Pwyllgor i'r Gwasanaeth edrych i'r posibilrwydd bod petrol yn cael eu storio a'i werthu ar y cei a hyn ar gyfer cychod pwer yn unig ac nid ar gyfer cerbydau. Yn unol â'r gofyn mae'r Gwasanaeth wedi cychwyn ar waith i edrych ar y rheoliadau sydd mewn grym. Mae ein hymholiadau a thrafodaethau cychwynol gyda swyddogion Safonau Masnach wedi dangos cymhlethdodau a chyfyngiadau difrifol ar gyfer storio a gwerthu petrol yn enwedig mewn safle cyfyng.
- 2.4.9 Er na fod unrhyw reolau neu gyfyngiadau yn cadarnhau na fydd petrol yn cael ei storio a'i gwerthu mae rhaid ystyried cost sefydlu a darparu gwasanaeth yn erbyn unrhyw elw a wnaethpwyd drwy werthu petrol.
- 2.4.10 **Trwydded Perchennog a Thrwydded Cychwyr.** Yn ystod y blynyddoedd diwethaf mae'r Cyngor wedi caniatáu cyfanswm 4 Trwydded Perchennog a 6 Trwydded Cychwyr yn Harbwr Abermaw. Mae tair trwydded wedi eu caniatáu ar gyfer ysgraff a fydd yn cludo teithwyr rhwng Abermaw a Phwynt Penrhyn gydag 1 Trwydded yn cael ei ganiatáu ar gyfer cwch a fydd yn cynnig mordeithiau oddi amgylch yr aber hyd at y dollbont yn unig. Mae manylion a gofynion y trwyddedau a gofynion offer diogelwch a fydd angen ei gario ar fwrdd ysgraff eisoes wedi eu cadarnhau gan y Pwyllgor Ymgynghorol.
- 2.4.11 Gofynnir am farn Aelodau'r Pwyllgor Ymgynghorol ar y canlynol: -
- Ystyried cyfyngu nifer Drwyddedau Perchennog a ganiateir yn Harbwr Abermaw.
 - Ystyried sefydlu uchafswm Trwyddedau Perchennog a ganiateir i weithredu yn yr harbwr
 - Ystyried sefydlu cyfnod a nifer ddyddiau pendant ble mae gofyn i ddaliwr Trwydded Perchennog weithredu yn yr Harbwr
 - Ystyried sefydlu isafswm oriau gweithredu (oddi fewn tywydd ffafriol fel y bu eisoes wedi ei gyhoeddi)
 - Cyflwyno unrhyw welliannau neu ofynion pellach a fu i'w ystyried fel amodau i Drwydded Perchennog neu Drwydded Cychwyr

3. Materion Ariannol

3.1 Mae crynodeb o gyllideb yr Harbwr yn adrodd ar y sefyllfa ariannol gyfredol yn atodol.

3.2 Yn ystod y cyfnod, bu'n ofynnol i ymrwymo adnodd cyllid ar gyfer y canlynol: -

- Cynnal a chadw a phwrcasu Cymhorthion Mordwyo a Llusernau
- Cynnal a chadw offer a chelfi.
- Cynnal a chadw cwch ac ôl gerbyd y cwch
- Ymestyn cyfnod cyflogaeth staff.
- Cynnal a chadw tiroedd.
- Cynnal a chadw ysgolion

3.3 **Ffioedd a Thaliadau 2017/18.** Mae taenlen ffioedd arfaethedig Harbwr Aberdyfi 2017 eisoes wedi ei gyflwyno i'r Pwyllgor Harbwr gan ofyn am sylwadau. Cadarnheir bydd chwyddiant Harbyrau ar gyfer 2017/18 yn parhau yn 1.85%. Er cwrdd â her cyllideb a tharged incwm y gwasanaeth awgrymwyd fod ffioedd Harbwr Abermaw yn cynyddu 2% ar gyfartaledd yn y flwyddyn ariannol 2017/18. Bydd cynnydd mewn ffi angori cychod masnachol yn codi 6% yn harbyrau Abermaw ac Aberdyfi.

- 3.4 Yn 2017 bydd angen i'r Cyngor ychwanegu ffi am bob angorfa a hyn ym mhob Harbwr sydd dan reolaeth a chyfrifoldeb y Cyngor. Mae'r ffi wedi ei ychwanegu gan Stad Y Goron sydd yn hawlio £25.00 gan bob unigolyn sydd ag angorfa yn yr harbwr. Mae gofyn fod y Cyngor, fel yr Awdurdod Harbwr, yn codi ac yn casglu'r ffi hwn ar ran Stad Y Goron. Ni does TAW ynghlwm a'r ffi ychwanegol. Mae'r ffi ychwanegol hefyd yn daladwy am angorfeydd ymwelwyr ac fe fydd gofyn fod y taliad hwn yn cael ei ariannu drwy gyllideb yr Harbwr.
- 3.5 Pwysleisiwyd mai drafft yn unig a fydd wedi ei gyflwyno ger bron Aelodau hyd yma ac mae'r ffioedd yn ddarostyngedig ar dderbyn cadarnhad gan yr Arweinydd Portffolio cyn diwedd Mawrth 2017. Mae holl gwsmeriaid yr Harbwr wedi derbyn copi o'r ffioedd arfaethedig a ffurflen cais am angorfa ar gyfer 2017/18.